

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....	6
<u>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО</u>	

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі.	10
БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА.	14
МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.	18
МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..	22
ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....	27
ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)	29
ХАНІКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	31
ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....	33
ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....	35
ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.....	38
КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.	40
КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.	43
СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.	45
ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.	49
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.	54
КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.	57
ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...	59
СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.	61
ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.	63
ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....	65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.	67
СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.....	70
КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.	75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та борються за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

ФУНДАМЕНТАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОРФОГРАФІЧНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

УДК 378.016:811.161.2]:81'35

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА

викладач-методист кафедри української філології

ПАРУБОЧА МАРІЯ

здобувачка освіти філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Анотація. У статті автори дають характеристику психофізіологічної природи орфографічної навички, підкреслюють важливість розвитку мовленнєвого слуху і кінестетичних відчуттів та уявлень, формування в учнів орфографічної пильності, навичок самоконтролю, пропонують ефективні шляхи запобігання можливим правописним помилкам у дитячих письмових роботах.

Ключові слова: орфографічна навичка, мовленнєвий слух, фонетичні принципи, правила орфографії, ефективні правописні вправи.

Постановка проблеми. Мовна освіта в Україні передбачає удосконалення технології навчального процесу, наближення його до вимог сучасного суспільства, що потребує високоосвічених, інтелектуально розвинених і відданих державі громадян, які легко і вільно можуть спілкуватися між собою, утверджуючи статус української мови як рідної і державної. Досягти цього сучасна школа може за умови підвищення рівня навчання мови, розв'язання багатьох методичних проблем, пошуків нових підходів до навчання мови в загальноосвітніх школах. Це чітко відзначено в Законі про освіту в Україні, концепціях мовної освіти і Державному стандарті базової і повної середньої освіти.

Головною метою навчання української мови, відповідно до вимог Державного стандарту та програм для початкової школи, є розвиток комунікативної компетенції, яка має забезпечити учням здатність користуватися українською мовою як засобом спілкування, пізнання, сприйняття культурних цінностей. Згідно з мовленнєвою та мовною змістовими лініями навчання мови обсяг теоретичного матеріалу та вимоги до його засвоєння значно зменшено, натомість зросла увага до розвитку навичок користування мовою в усній та писемній формах.

Під час засвоєння орфографічних понять відбувається формування орфографічної

пильності, бо саме її відсутність є головною причиною помилок в роботах учнів.

Актуальність теми зумовлена важливістю означеної проблеми у практиці роботи початкової школи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування в учнів навичок грамотного письма залишається однією з актуальних у загальній та спеціальній методиці навчання. Цією проблемою займалися багато вчених: Л. Єфименкова, О. Іншакова, Р. Левіна, І. Садовнікова, та інші. Це одне з головних завдань курсу граматики й правопису в початкових класах. Окрім теоретичних знань граматики, необхідна, за висловом К. Ушинського, практика, якою керує граматика. Саме в процесі практичної діяльності формується елементарна грамотність. Тож засвоєння теоретичних знань в учнів початкових класів має супроводжуватися достатньою кількістю практичних вправ, щоб знання, що засвоюються, поступово перетворювалися на практичні вміння й навички.

Мета статті полягає у практичному та теоретичному обґрунтуванні проблеми розвитку орфографічної пильності здобувачів початкової освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблему формування орфографічних умінь в учнів початкової школи, зокрема такі її розділи як методика

навчання основ орфографії, система роботи над орфографічними помилками, взаємозв'язок між орфоепією і орфографією, формування у здобувачів початкової освіти орфографічних умінь і навичок висвітлювали у своїх працях не одне покоління науковців та вчителів-практиків.

Питання навчання правопису учені та методисти розглядають на фонетико-орфоепічному рівні та у зв'язку з вивченням граматичного матеріалу. Серед орфографічних вправ акцентується увага на методику проведення таких:

- списування, навчальні диктанти, орфографічний розбір (С. Дорошенко, М. Вашуленко);
- комплексні, конструктивні, мовленнєві, комунікативні (Н. Грона).

Таким чином, це питання в методичній літературі розкривається на належному рівні, проте слід урахувати сучасні вимоги до уроку української мови.

Орфографічна грамотність як частина загальної мовної культури складається внаслідок вивчення теорії, свідомого засвоєння правописних правил і проведення системи тренувальних вправ, що забезпечують вироблення необхідних умінь і навичок. Орфографічні уміння формуються у процесі одержання знань, а механізм формування орфографічної навички є утворенням у свідомості учня ланцюжка тимчасових зв'язків (асоціацій).

Критерії систематизації орфографічних вправ розкриті у методичному посібнику Г. Коваль [5, с.27]. Серед них такі:

- вивчення правила відповідно до характеру виучуваного матеріалу - від простого до складного;
- поступовість засвоєння;
- систематичність.

Спостереження за роботою у початковій школі засвідчує, що вчителі дотримуються означених критеріїв, проте їх увага зосереджується в основному на дидактиці уроку і недостатньо враховується лінгвістична природа написань. Відтак, тема «Апостроф» у початкових класах вивчається на кількох рівнях: ознайомлення з апострофом (1 клас); правопис слів з

апострофом у розділі «Звуки і букви» і, нарешті, у темі «Будова слова». У перших двох випадках маємо на письмі фонетико-графічне написання, яке безпосередньо визначається вимовою. Головним у методиці навчання теми «Апостроф» на цьому етапі є розвиток слуховимовних умінь. Лінгводидактична основа вивчення правила – слуховимовна з послідовним застосуванням звуко-графічного зіставлення. У третьому випадку маємо фонетико-морфологічне написання. Аналіз орфограми за характером свідчить, що під час засвоєння її написання важливі вміння дітей розрізняти голосні та приголосні звуки, зіставляти звуковий та буквений склади слова, визначати його будову. Таким чином, принцип диференціації у процесі вивчення цих правил є важливим.

Вивчення орфографічного матеріалу, добірка орфографічних вправ передбачає врахування сутності правописного правила, принципів орфографії [6, с.13].

Як відомо, існує чотири принципи орфографії: фонетичний, морфологічний, історико-традиційний та ідеографічний, що лежать в основі методики пояснення орфографічного написання слова.

Коротко про кожного з них.

Суть фонетичного принципу полягає в тому, що слова пишуть так, як вимовляють. Алгоритм орфографічної дії у процесі засвоєння учнями цих орфограм такий: вимова слова – артикуляційне сприймання – запис слова.

Для морфологічного принципу характерне однакове написання однієї й тієї самої морфеми незалежно від її вимови в тій чи іншій позиції. Алгоритм дії роботи над правилом: з'ясування специфіки вимови – визначення місця орфограми – формулювання правила – запис слова.

Історико-традиційний принцип полягає в тому, що зберігаються такі написання, які на сучасному етапі втратили свою мотивованість, тобто слова пишуться так, як вони писалися колись, хоч таке написання не відповідає ні звучанню слова, ні його морфемній структурі. Алгоритм дії для запам'ятовування правопису слів: графічне зображення слова (за допомогою

орфографічного словника) – визначення орфограми – запам'ятовування у процесі тренувальних вправ [6, с.14].

Характерною ознакою ідеографічного або символічного принципу є те, що опирається на смислові відмінності подібних написань. Алгоритм дії: з'ясування значення слова у контексті – визначення орфограми у слові – формулювання правила [7, с.275].

У практиці роботи початкової школи вивчається написання слів за всіма принципами орфографії, проте більш детальне вивчення має в основній школі. Державний стандарт початкової освіти галузі «Мова і література» передбачає вивчення основ орфографії протягом усього періоду навчання. Наведемо приклади окремих правил орфографії та пунктуації.

- уживання великої літери на початку речення, у власних назвах (прості випадки);
- уживання апострофа;
- написання ненаголошених голосних [е-и], [и-е], що перевіряються і не перевіряються наголосом (із орфографічного мінімуму);
- позначення подовжених м'яких приголосних на письмі;
- правопис слів з префіксами;
- роздільне написання окремих прикметників з іменниками;
- частини мови, написання частки не з дієсловами;
- вживання розділових знаків у кінці речення;
- коми при однорідних членах без сполучників та з сполучниками *а, але* [6, с.15].

Серед критеріїв відбору орфографічних вправ слід виокремити соціокультурний. Учитель повинен підібрати такі вправи, які знайомили б здобувачів початкової освіти з історією нашої держави, її символами, рідним краєм. Ураховуючи технологію текстоцентризму, закладену в нових підручниках з української мови, слід дібрати тексти соціокультурного змісту як дидактичний матеріал для орфографічного розбору. Найбільшої самостійності вимагають творчі вправи орфографічного спрямування. Виконання таких вправ вимагає значних

розумових зусиль і вмінь застосувати правило у процесі письма. Учень пише вже не для того, щоб дотримуватися правила, а щоб передати свою думку. Творчими вправами не можна розпочинати систему орфографічних вправ на закріплення. Їх можна проводити, коли сформовані до деякої міри орфографічні уміння, які формуються на основі знань з граматики, орфографії, фонетики, словотвору. Найважливішим у процесі вироблення орфографічних умінь є момент усвідомленості, що забезпечує можливість самоперевірки. Учні повинні чітко виконувати орфографічну дію, котра має єдину структуру: аналіз одиниці мови, визначення способу перевірки орфограми, написання слів.

Наукові дослідження за процесом засвоєння основ орфографії показує, що найбільш ефективними правописними вправами є такі: коментоване письмо, навчальні диктанти, промовляння слів, складання інструктивних карток, алгоритмів [6, с.16].

Перед учителем постає одне з найскладніших завдань: навчити дітей аналізувати слово, постійно звертатися до його структури, швидко, вправно членувати слово на його складові частини, співвідносити звуки і графічне зображення слова.

Розв'язуючи це завдання, очевидно, треба насамперед спиратися на один з найважливіших прийомів навчання – на прийом зіставлення чи порівняння. Зіставлення, як відомо, є не тільки загальноновизнаним, а й найбільш ефективним шляхом пізнання дійсності: все пізнається і осмислюється тільки в зіставленні, тільки через порівняння. З цією метою доцільно використовувати вправу: «Пиши правильно. Говори правильно».

Висновки. Як у загальнопедагогічному, так і в методичному плані прийоми порівнянь і зіставлень важко переоцінити. Вони, перш за все, сприяють розвитку логічного мислення учнів, виробляючи в них уміння аналізувати і синтезувати; по-друге, дають змогу диференціювати деякі, часом дуже складні абстрактні поняття й висновки і, таким чином, полегшують їх сприймання; по-третє,

допомагають виділити головне, найістотніше в написанні слова і, нарешті, відкривають широкі можливості для збагачення та активізації словникового запасу учнів, оскільки весь процес і характер співставлень безпосередньо пов'язується з різними формами словотворення.

У процесі такої роботи стає актуальним використання комп'ютера як засобу навчання, а не лише як предмету вивчення в початковій

школі («Сходинки до інформатики»). Звернувшись до початкової ланки освіти, ми знаходимо чимало можливостей такого використання у різних напрямках вивчення рідної мови, зокрема у правописі [6, с.17].

Мультимедійні технології шукали свого втілення в навчанні вже давно, навіть у процесі застосування традиційних методів навчання. Перевага їх застосування сьогодні є очевидною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Барна В. Тестування як метод справедливого вимірювання навчальних досягнень учнів. *Учитель початкової школи*. 2014. №11. С.15-20.
2. Вашуленко М. Навчання грамоти в 1 класі: Метод. посіб. Київ: Освіта, 2001. 176 с.
3. Даценко О. Методика формування правописних навичок у першокласників. Полтава: ПДПУ, 2002. 96 с.
4. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <http://www.mon.gov.ua>
5. Коваль Г. Звукобуквений аналіз на уроках української мови у початкових класах. Спецкурс з методики викладання української мови: *Навчально-методичний посібник для студентів педагогічного факультету*. Тернопіль: Підручники і посібники, 2003. 80 с.
6. Хом'як І. Зв'язок у вивченні орфографії та граматики: Нове в програмах і методиці. *Урок української*. 2012. № 9. С.13-18.
7. Хома О. Формування орфографічних умінь на уроках української мови в початковій школі. *Освітологічний дискурс*. 2015. №3 (11). С. 270-277

Стаття надійшла до редакції
10 січня 2024

ВТІЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ СПІЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА ТА ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

УДК 373.3.091.32:001.895

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА

викладач-методист кафедри української філології

МАРУЩАК ВІКТОРІЯ

здобувачка освіти філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Анотація. Автори статті доводять ефективність активізації творчої діяльності здобувачів початкової освіти шляхом використання педагогами інноваційних технологій в освітньому та самоосвітньому процесі. В роботі висвітлено особливості даної методики, розкрито сутність наведених понять, визначено критерії інноваційної спрямованості діяльності педагогів.

Ключові слова: інновації в освіті, цілісна система навчання, творчі знахідки, передовий педагогічний досвід.

Постановка проблеми. Ефективним засобом активізації навчальної діяльності здобувачів початкової освіти є використання педагогами інноваційних

технологій в освітньому та самоосвітньому процесі.

Саме вони розглядаються методистами як один з компонентів цілісної системи навчання, що не лише урізноманітнює